



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Ratificatio matrimonii invalidi ex ficto, vel meticoloso consensu. paragr. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

2. Quando hic tertius defectus occurrit, debere iterum ab utroque conjugue renovari consensum, idque coram Parocho, & Testibus, si validum velis Matrimonium, nimis est clarum, & clarius fiet ex infra dicendis. Agere igitur hic solum debemus, quando duo priores defectus occurrunt.

§. I.

Ratificatio Matrimonii invalidi ex ficto, vel metuculofo consensu.

1. **Q**uærimus, an, sicut certum est, eum, qui consensum nullum, seu fictum, vel ex metu præbuit in Matrimonio, debere verum, liberum que consensum de novo præstare, si velit Matrimonio validitatem asserere, ita debeat alter, qui verè, & liberè consensit iterum, & de novo consentire.

2. Respondeo. Debere, & illum consensum antiquum non sufficere, ut Matrimonium fiat validum, docet Castropal. a cui adde Aversam. b Et Comitulus c quidem testatur, ita declarasse Clementem VIII. Ratio est, inquit, quia primus consensus illius, qui verè, & liberè consensit, non remanet virtute, nec, si remaneret, esset sufficiens ad Matrimonium efficiendum, quando alter verè consentit. Non remanet, quia Titius v. gr. quando verè consentit, consentit cum imbibita conditione cum Berta v. gr. verè consentiat: Ergo si Berta fictè, vel coactè consentiat, non adeit Titii consensus, adeoque remanere nullo modo potest. Nec si remaneret, esset sufficiens, quia ille, quamvis ex animo fuerit factus, tamen fuit nullus; quia fuit acceptatio corporis Bertæ, at si Berta verè corpus non dedit, acceptatio vera esse non potuit. Rursus fuit traditio sui, scilicet ipsius Titii corporis, facta Bertæ; at Berta, si, ut dictum est, verè non consentiit, Titii corpus non accepavit, & consequenter vera illa traditio non fuit. Cum ergo ille primus Titii consensus nullus fuerit, semper erit nullus, quod enim nullum est, tractu temporis non convalescit, atque adeo non erit aptus, ut junctus cum novo consensu alterius efficiat Sacramentum Matrimonii.

3. Adde cum Pontio, & illum consensum Titii primum processisse ex errore personæ; putavit tum Titius Bertam esse habitam ad

Matrimonium, cum tamen ob illum consensum fictum, vel coactum, fuerit proflus inhabilis.

4. Ex hac sententia fit, ut Berta debeat (si velit Matrimonium efficere validum) de suo ficto, vel metuculofo consensu certiore facere Titium, ut scilicet, & hic de novo consentiat.

5. Non debere novum consensum elicere illum, qui verè consensit, sed satis esse, si solum renovet consensum is, qui fictionem, vel coactionem passus est, docent Sanctus Thomas, alique, quos citat, sequiturque Bossius, *l. e Boss. de* Ratio est (inquiunt) quia moraliter, & virtute *ma. r. c. 2.* manet ille primus consensus, non enim, ut *nu. 28. ci-* supponi semper debet, ille unquam revocatus *tans S. Th.* fuit. Hi enim concedunt, Titium v. gr. con- *Navarr.* sensisse cum conditione imbibita, si Berta ve- *Coninch.* rè consentiret, sed negant tanquam falsum, *Laym.* quod fictè Berta consentiente, Titius cesset à *Sanch.* suo consensu, semper enim ex parte sua, dum *Less. Bo-* illum non revocat, eundem consensum mo- *nac. Filluc.* raliter, & virtute retinet. Rursus falsum est *Dian. aliis-* primum eundem consensum nullum esse; *que,* constar enim permaxime; nam ex parte ipsius Titii est absoluta acceptatio, & traditio, quæ, si ei adveniat consensus alterius, quocunque tempore adveniat (ut supra vidimus) unum morale facit cum dicto alterius consensu, aptam scilicet materiam, & formam Sacramenti Matrimonii: sicuti si Pontifex tibi conferat Beneficium, quod vacabit post decem annos, si tuus Episcopus consenserit, sanè adveniente tempore, censentur moraliter uniti consensus novus Episcopi, & antiquus Pontificis, ad moraliter causandam in te collationem Beneficii.

6. Ad auctoritatem Clementis VIII, dicunt, vel illam non fuisse, nisi tanquam à Doctore privato, vel de ea non constare authenticè.

7. Ad id, quod additur ex Pontio respondet Bossius, *f. falsum esse*, adfuisse errorem *f. Boss. l. c.* personæ, nam, qui fictè coactus consensit, *nu. 40.* est illa eadem persona, cum qua intendit alter contrahere, libera & habilis ad contrahendum, ut potè carens omni impedimento, sed solum non subsistit Matrimonium, ratione consensus deficientis, qui defectus non reddit personam inhabilem Matrimonio, sed impedit, ne resultet verus Matrimonii contractus, Eo igitur vero consensu adveniente, statim

statim conualefcit Matrimonium, cum cætera requisita permaneant.

8. Ex hac fententia fequitur non effe Bertæ opus, certiorẽ facere Titium de nullitate Matrimonii, quia fatiſ eſt, ſi ipſa ſola, quæ non verè conſenſerat, conſentiat verè.

9. Utraque ex hiſ ſententiis probabilis eſt; hanc tamen poſteriore, utpotè magis expeditam, ego libenter eligo.

An in ratificatione huius Matrimonii ſit opus externi ſignis.

10. Verum, adhuc inquireſ Primo, ut conualeſcat prædictum Matrimonium; debet ne externè exprimi conſenſus ab eo, qui fictè, vel coactè conſenſerat? (utrum neceſſario iterum coram Parocho, quæretur mox §. 4.)

11. Reſpondeo cum neceſſaria diſtinctione. Si Matrimonium eſt deficiens, quia unus dumtaxat ex conjugibus, fictè, vel ex metu conſenſit, qui certe eſt caſus de quo hæcenus eſt diſputatum, probabilius cum Boſſio, a & cum Sanch. b iudico, non eſſe opus ejuſmodi externa expreſſione, ſed fatiſ eſſe occultum, & internum mentis conſenſum, & poſt quodcunquẽ tempus poſito, quod alter non revocaverit ſuum verum conſenſum, ſicuti ex eodem Sanch. num. 14. & eodem Boſſio num. 43. ſolus internus conſenſus ſufficit in perſona capaci profeſſionis ad ratificandam profeſſionem, quam ejuſmodi perſona fictè, vel ex metu emiſit, & tunc acceptavit Religio. Ratio eſt, quia hic præſens conſenſus cum illo antiquo, qui jam fuit externus, & quidem in perſona habili, ut ſupponimus, ſufficienter ſenſibilis eſt, & aliis innotefcit, aptuſque eſt conſequenter ad Matrimonii Sacramentum, & ad Clem. VIII. profeſſionem Religioſam.

12. Hanc ſufficientiam, quia non agnoſcitur Caſcit (certe valde probabiliter) Pontius, c ideo ſtrop. de requirit, omninò dictam Matrimonii ratificationem debere eſſe externe exhibitam, ſicuti Henrquez, & Rebellius d apud eundem d Henr. Boſſium propter eandem rationem volunt, & Rebell. ratificationem prædictæ profeſſionis ſigno ap. Boſſium aliquo externo exprimi debere. Immo ex e Pont. lib. Pontio e neceſſario iterum coram Præſato, qui de novo acceptet. Sed de hiſ pertinentibus ad §. 12.

ratificationem profeſſionis, cum ſint extra noſtram materiam, vide Delugo, f. Auctoreſque apud ipſum citatos.

13. Si vero uterque conjux forte fictè, vel coactè initio conſenſit; tunc enim verò debet, ut docet Sanchez, g & b Pontius utriuſque conſenſus externus accedere, nam in hoc caſu, utriuſque conſenſus fuit nulluſ, & nec parte quidem illud fuit Matrimonium inchoatum, & ſenſibile, ut requirit ratio Sacramenti; quare uterque de Matrimonii nullitate debet admoneri, ut iterum legitime uterque contrahat.

14. Inquireſ Secundò. Quid faciat vir v. g. ſi ei affirmet mulier, ſe contraxiſſe fictè, vel coactè, quamvis præſente Parocho, & Teſtibus, addatque, nolle nunc ratificare, poteritne vir fidem ipſi habere, & aliam ſibi Sponſam conquirere?

Reſpondeo. Si manifeſta ſint indicia, unde mulier oſtendat, veram fuiſſe fictionem, vel coactionem, poteſt illi habere fidem, immò debet, & ſi res ſit dubia, & poſſit exquiri veritas, debitam moraliter diligentiam vir adhibere, obligabitur, veritateque comperta, aliam ſibi uxorem poterit vir eligere: ſecus nequaquam, Lege id latius apud Boſſium. k

15. Inquireſ Tertio. Si ſi, qui fictè, vel ex metu cum Berta v. gr. contraxit, noſcens, hoc Matrimonium eſſe invalidum, aliam v. gr. Mariam rite ducat, ſed deinde, quia fictionem, merumve probare non poteſt, cogatur ab Eccleſia, etiam per excommunicationem, ut cohabeat cum Berta, quæ verè, & coram Deo ſua non eſt, poteritne à Berta debitum petere, & eidem reddere?

Reſpondeo. Illam excommunicationem in foro conſcientiæ non ligare, & non poſſe petere, nec reddere, nimis eſt manifeſtum, quia ſic clare fornicationem coram Deo committeret; ut habuiſti in ſuperioribus Tractat. de l impediment. & ita docet cum communi S. Thom. m & Sanchez. n
